

Berikut ialah **skop kerja Bahagian Falak** di Jabatan Mufti (sama ada peringkat negeri atau kebangsaan), yang memainkan peranan penting dalam urusan berkaitan astronomi Islam dan penentuan waktu ibadah:

SKOP KERJA BAHAGIAN FALAK

1. Penentuan Awal Bulan Hijrah (terutama Ramadan, Syawal, Zulhijjah)

- Menyediakan dan menjalankan **aktiviti cerapan hilal (anak bulan)** di lokasi rasmi.
 - Menyediakan data dan laporan rasmi untuk dibentangkan kepada **Jawatankuasa Melihat Anak Bulan**.
 - Menyediakan **jadual tarikh rukyah dan hisab** setiap tahun.
-

2. Penyediaan Takwim Hijri dan Waktu Solat

- Menyediakan **takwim Hijrah rasmi** bagi negeri atau negara.
 - Menyediakan **jadual waktu solat** tahunan berdasarkan kaedah falak syarie.
 - Menyemak dan meluluskan permohonan pihak luar untuk **penerbitan waktu solat** (surau, masjid, sekolah, dll).
-

3. Penerbitan dan Kajian Ilmiah Falak

- Menjalankan **kajian dan penyelidikan** dalam bidang falak syarie (contoh: arah kiblat, waktu solat ekstrem, penetapan garis tarikh).
 - Menerbitkan artikel, risalah, buku atau laporan teknikal berkaitan falak.
 - Mengembangkan **falak kontemporari** seperti penggunaan perisian dan peralatan moden.
-

4. Cerapan dan Ujian Lapangan

- Melaksanakan **ujian arah kiblat**, sama ada secara lapangan (on-site) atau digital.
- Menjalankan **cerapan astronomi** lain seperti gerhana, ekuinoks, dan peristiwa langit.
- Mengendalikan **cerapan hilal rasmi kebangsaan atau negeri**.

5. Khidmat Pengesahan Arah Kiblat

- Memberi perkhidmatan pengesahan arah kiblat kepada:
 - Masjid dan surau
 - Bangunan institusi seperti sekolah, hospital, pejabat
- Mengeluarkan **Sijil Pengesahan Kiblat**.

6. Pendidikan dan Latihan Falak

- Mengelola **kursus, bengkel, dan ceramah falak syarie** untuk awam, pelajar, dan kakitangan kerajaan.
- Menjalankan **program outreach (kesedaran)** tentang falak kepada komuniti.

7. Pembangunan Infrastruktur Falak

- Mengurus dan menyelenggara **balai cerap atau lokasi cerapan** falak yang dikendalikan Jabatan Mufti.
- Memantau pembangunan dan kelengkapan **alat cerapan falak** seperti theodolite, teleskop, kompas, dan sistem GPS.

8. Kerjasama dan Penyelidikan Bersama Agensi Luar

- Bekerjasama dengan:
 - **JAKIM**
 - **Agensi Angkasa Malaysia (MYSA)**
 - **Universiti** dan pusat penyelidikan
 - **Majlis Agama Negeri lain** dalam isu-isu falak dan standardisasi.

9. Sokongan Teknis Kepada Fatwa

- Memberi pandangan teknikal kepada **Bahagian Fatwa** dalam isu seperti:

- Penetapan awal bulan
 - Masalah arah kiblat di tempat ekstrem
 - Isu solat di angkasa/kapal terbang
 - Isu puasa dan waktu solat di kutub
-

10. Pemantauan dan Pengesahan Sistem Automatik

- Menyemak dan memantau **sistem digital waktu solat automatik**, seperti azan elektronik di masjid dan surau.
- Mengurus aduan dan pembetulan jika berlaku kesilapan waktu solat pada sistem automatik.